

RO Fallenius Sanna-Helena(UM),
Heinonen Kirsi(UM), Hörman
Ari(UM), Kytölä Tapio(UM),
Laitinen Anna(MMM), Rönty
Osmo(UM), Valonen Kari(UM),
Hirvonen Ahti(MMM)

18.07.2019

Asia

Maatalous- ja kalastusneuvosto 15.7.2019

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 15.07.2019

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontui Suomen puheenjohtajuuskauden ensimmäiseen kokoukseen Brysseliin 15.7. Suomi esitteli kokouksessa puheenjohtajakautensa työohjelman ja kokouksessa käsiteltiin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen ympäristö- ja ilmastonäkökohtia, sokerimarkkinoita käsittelevän korkean tason työryhmän raporttia sekä Mercosur-vapaakauppasopimusta. Lisäksi käytiin vilkas keskustelu afrikkalaisesta sikarutosta ja eläinkuljetuksista kuumina kesäkuukausina.

Neuvosto totesi, että yhteisellä maatalouspolitiikalla on edistettävä tehokkaammin ympäristön kestävyttä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa. Jäsenmaat korostivat rahoituksen riittävyyttä ympäristö- ja ilmastotoimiin, yksinkertaistamisen tavoitetta sekä paikallisten olosuhteiden huomioimista.

Neuvosto keskusteli pitkään EU:n ja Mercosur-maiden välisestä vapaakauppasopimuksesta ja useat jäsenmaat ilmaisivat huolensa sopimuksen vaikutuksesta maataloustuotteiden markkinoihin.

1. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 10893/19 mukaisesti.

2. A-kohtien hyväksyminen (1102/19)

A-kohdat hyväksyttiin asiakirjan 1102/19 mukaisesti.

3. Puheenjohtajavaltion työohjelma

Puheenjohtaja esitteli maatalous- ja kalastusneuvostossa Suomen puheenjohtajuuskauden agendan, pääprioriteetteja sekä teemoja maatalous- ja kalastusneuvoston näkökulmasta. Lisäksi esitettiin lyhyt Suomi-aiheinen video. Puheenjohtajamaan näkemyksen mukaan kestävyys tulee olla EU:n

päätöksenteon keskiössä sekä läpileikkaavana yhteisenä nimittäjänä. Tämä näkyy myös kokousjärjestelyissä, minkä vuoksi tavaralahjoja ei jaeta, vaan lahjarahat käytetään kokouksista aiheutuviin lentopäästöjen kompensointiin.

Suomen pj-kautta leimaavat monet keskeneräiset asiat. Uusi Euroopan parlamentti on juuri aloittanut ja monivuotisen rahoituskehityksen neuvottelut ja mahdollinen Brexit vaikuttavat pj-kauteen. Strateginen ohjelma vuosille 2019-2024 EU:n kehittämiseksi on juuri hyväksytty ja Suomi on ensimmäinen puheenjohtajamaa, joka integroi strategisen ohjelman uudet prioriteetit neuvoston työskentelyyn.

Yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen osalta Suomi haluaa edistää YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen, horisontaalasetuksen, yhteisen markkinajärjestelyn ja mahdollisen siirtymäsäännöksen viemistä mahdollisimman pitkälle. Biotalous on tarkoitus tehdä Suomen kaudella neuvoston päätelmät. Näiden lisäksi Suomen asialistalla on EU:n metsästrategia sekä laillisesti sitovan Euroopan metsäsopimuksen edistäminen.

Kalatalousasioissa puheenjohtajamaa keskittyy Itämeren, Mustanmeren ja tiettyjen muiden merialueiden kalastusmahdollisuuksiin, Brexitin mahdollisiin vaikutuksiin kalastuskiintiöihin sekä EMKR-asetuksen ja valvonta-asetuksen edistämiseen. Eläinlääkintä- ja kasvinsuojeluasioista esillä ovat mikrobilääkeresistenssi, eläinten terveys ja hyvinvointi, elintarviketurvallisuusasiat sekä uusien jalostusteknologioiden vaikutus lainsäädäntöön.

4. Sokeria käsittelevän korkean tason työryhmän raportti (10994/19)

Puheenjohtaja alusti keskustelua viittaamalla työryhmän raporttiin ja totesi neuvoston seuraavan sokerimarkkinoiden tilannetta. Komissio antaa yleisen markkinakatsauksen neuvostolle seuraavan kerran marraskuussa.

Komissaari Hogan esitteli työryhmän raportin ja sokerimarkkinoiden tilannetta. Komissaari kiitteli jäsenmaita aktiivisesta työstä ja totesi, että raportti ei ole komission vain jäsenmaiden. Komissaari korosti, että käynnissä on edelleen siirtymä kiintiöiden jälkeiseen markkinalähtöisempään aikaan. Työryhmän raportissa tarjotaan ratkaisuja tälle siirtymäajalle. Komissio ei näe tarvetta kuitenkaan markkinatoimien aktivoimille, sillä sektori tarvitsee aikaa sopeutumiseen. Ennusteet näyttävät hintojen nousevan. Raportissa sektorin haasteita käsitellään monelta kantilta. Osa-alueisiin lukeutuu mm. kansainvälinen kauppa, neonikotinoidien käyttökielto, markkinatoimet ja tuotantoon sidottu tuki. Komissaari totesi, että suositukset toimeenpannaan niin tehokkaasti kuin mahdollista. Komissaari ei avannut tässä kohdassa vielä tarkemmin Mercosur-sopimuksen vaikutuksia sokerisektorille.

Jäsenmaiden puheenvuoroissa korostui, että komission aloite korkean tason työryhmästä oli toivottu ja tärkeä aloite. Työryhmän suosituksia pidettiin kattavina, mutta useat maat totesivat, että huoli sokerimarkkinoiden tilanteesta ei ole kuitenkaan hälvennyt.

Jäsenmaiden kannat tuotantosidonnaisesta tuesta jakaantuivat odotetusti jäsenmaiden välillä. Osa näki sen tärkeänä, jotta tuotantoa voidaan sen avulla ylläpitää vähemmän kilpailukykyisemmällä alueilla. Muutamat jäsenmaat taas näkivät, että tuki vääristää kilpailua.

Muutamat nostivat esiin myös, että sokerijuurikkaan viljely on tärkeää viljelykierrolle ja näin ollen sillä on tärkeitä ympäristövaikutuksia.

Muutama jäsenmaa pyysi, että yhteisen markkinajärjestelyasetuksen artiklan 222 toimet avataan tilannetta helpottamaan, kun hinnat laskevat tietyn viitetason alle. Muutama maa kannatti myös yksityisen varastoinnin tuen aktivointia. Toisaalta osa maista oli kriittisiä lyhyen aikavälin

markkinamekanismien käyttöönotolle, sillä se vain lykkää ongelmaa eteenpäin. Alan tulee sopeuttaa tuotantoaan uuteen tilanteeseen.

Komission ehdotus elintarvikeketjun läpinäkyvyydestä sai myös kannatusta. Muutamassa puheenvuorossa nousi esiin huoli hallinnollisen taakan lisääntymisestä sektorilla uusien raportointivaatimusten vuoksi.

Tutkimus ja innovaatiot ovat tärkeitä alalle, että uusia tuotteita voidaan kehittää. Muutama maa mainitsi, että neonikotinoidien poikkeusluvut voivat vääristää kilpailua ja uusien lupien myöntämisessä tulee olla erityisen tarkka ja vaikutukset arvioida.

Kansainvälisen kaupan vaikutukset ja erityisesti Mercosur herätti huolta. Sokerituotanto aiheuttaa metsäkatoa ja tuotantostandardit ovat muutenkin matalammat. Tullien poistaminen 180 000 tonnin osalta olemassa olevasta tariffikiintiöstä herätti huolta. Toisaalta muutama jäsenmaa nosti esiin, että on tärkeää luoda tasapaino juurikas- ja ruokosokerimarkkinoilla. Euroopassa on monia juurikassokerin puhdistamoita, jotka ovat sosio-ekonomisesti tärkeitä. Kun juurikassokerin tuotanto vapautettiin kiintiöistä, ei ruokosokerin tuontikiintiöitä korotettu.

Niin puheenjohtajamaa kuin monikin muu maa totesi, että sokerimarkkinoita tulee seurata tiiviisti.

5. YMP vuoden 2020 jälkeen – uudistuspaketti - Keskustelu ympäristö- ja ilmastonäkökohdista (10622/19)

Puheenjohtaja kertoi, että sen tavoitteena on edetä mahdollisimman pitkälle yhteisen maatalouspolitiikan uudistusta koskevien ehdotusten käsittelyssä ja etsiä ratkaisuja tärkeimpiin avoimiksi jääneisiin kysymyksiin. Jos olosuhteet sen sallivat, puheenjohtaja on valmis tavoittelemaan neuvoston yleisnäkemyttä.

Asiakohdan keskustelun tavoitteena oli kuulla jäsenmaita siitä, millä keinoilla yhteisen maatalouspolitiikan kunnianhimoisemmat ympäristö- ja ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa.

Tausta-asiakirjan kysymykset olivat:
– Ensiksi, mitä komission vuoden 2020 jälkeistä yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevan ehdotuksen elementtejä pidätte keskeisinä, jotta aiempaa kunnianhimoisemmat ympäristö- ja ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa?

– Toiseksi, katsotteko, että Itävallan ja Romanian puheenjohtajakausilla tehtyjen muotoiluehdotusten suhteen on tarpeen tehdä joitakin parannuksia aiempaa kunnianhimoisempien ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi, kun samalla pidetään mielessä yksinkertaistaminen, toteutettavuus viljelijöiden kannalta ja erot paikallisissa olosuhteissa?

Komission mukaan YMP tarjoaa joustavuutta ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen mutta myös yhteisiä elementtejä, kuten ehdollisuuden ja ekojärjestelmän. Jäsenmaille tarjotaan joustavuutta GAEC- standardeissa mutta ehdollisuutta tulee soveltaa myös pientiloihin. Komissio haluaa pitää kiinni kaikista ehdollisuuden vaatimuksista. Komissio toisti kantansa ekojärjestelmän pakollisuudesta jäsenvaltioille, mutta vapaaehtoisuudesta viljelijöille. Jäsenmailla on vapautta suunnitella ekojärjestelmät sopiviksi omiin olosuhteisiinsa ja täydentää kokonaisuutta vielä II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimenpiteillä. Ekojärjestelmän soveltamisalan liian suuri laajennus voi kuitenkin aiheuttaa tavoitteiden vesittymisen. Komissaari nosti esimerkiksi eläinyksikköperusteiset ekojärjestelmän toimet ja totesi niiden olevan liian lähellä tuotantosidonnaista tukea ja siten myös alttiita kritiikille. YMP:n uudistuksessa palkitaan viljelijöitä työstä paremman ympäristön ja ilmaston tilan hyväksi.

Keskustelussa kaikki jäsenmaat kannattivat edelleen korkeampia ympäristö- ja ilmastotavoitteita. Etenkin kuivuudesta kärsineet jäsenmaat toivat puheenvuoroissaan esiin pitkään jatkuneen kuivuuden,

joka kertoo jo muuttuneista sääolosuhteista. Tämä motivoi korkeita ilmasto- ja ympäristötavoitteita. Suurin osa jäsenmaista korosti puheenvuoroissaan sitä, että korkeiden ympäristö- ja ilmastotavoitteiden tulee olla linjassa budjetin kanssa. Viljelijöitä on vaikea pyytää tekemään enemmän, mikäli rahoitus siihen ei ole riittävää. Vaikutukset maatalouden kilpailukykyyn ja viljelijöiden tulotasoon huolettivat. Lisäksi joustavuutta, maakohtaisten erityispiirteiden huomioon ottamista ja järjestelmien yksinkertaisuutta korostettiin laajasti. Pienviljelijöille toivottiin keveämpää hallinnollista taakkaa. Työn jatkamista muutosehdotusten parissa korostettiin useissa puheenvuoroissa.

Jäsenmaat jakautuivat näkemyksissään koskien ekojärjestelmän vapaaehtoisuutta ja pienten tilojen vapauttamista ehdollisuudesta. Ehdollisuuden vapaaehtoisuutta pienille tiloille kannattivat LT, BG ja RO. Ehdollisuuden pakollisuutta kaikille kannattivat DE, PT, SV, SI, LU ja BE. Ehdollisuuden vapaaehtoisuutta sen sijaan LV, HU. Ekojärjestelmän vapaaehtoisuutta kannattivat AT, CY, IT ja EL. Ekojärjestelmän pakollisuutta kannattivat PT, SV, FR, IE, DK ja NL. Joitakin ehdollisuuden vaatimuksia (GAEC) pidettiin erittäin vaikeana noudattaa ja niihin toivottiin joustavuutta. Näitä jäsenmaita olivat CZ ja EL.

Lisäksi keskustelussa nostettiin esille tarve suorien tukien ja erityisesti ekojärjestelmien rahoituksen joustoon, jotta toimenpiteiden suunnittelu jäsenmaissa helpotuisi. Muutamat jäsenmaat korostivat myös, kuinka II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimet ovat osoittaneet tehokkuutensa ja ne tulee edelleen olla tärkeä osa ympäristöarkkitehtuuria.

Komissaari vetosi vielä loppupuheenvuorossaan ministereihin ympäristö- ja ilmastokunnianhimon puolesta. Komissaari totesi, että mikäli kunnianhimo ei välity CAP-asetuksista, tultaneen MFF-neuvottelujen loppusuoralla sen puutetta kyselemään. Päämiesten viesti asiasta on ollut selkeä.

PJ totesi, että on tärkeää turvata yhteisen maatalouspolitiikan riittävä rahoitus, vähentää sekä viljelijöiden että viranomaisen hallinnollista taakkaa ja antaa jäsenvaltioille mahdollisuus ottaa huomioon paikalliset tarpeet.

6. a) Afrikkalainen sikarutto (10540/19)

Komissaari Andriukaitis esitti neuvostolle katsauksen ASF tilanteesta ja kehotti delegaatioita jatkuvaan valppauteen taudin hallinnassa ja torjunnassa. ASF on levinnyt Euroopassa ja Aasiassa sekä rintamana villisikapopulaatiossa, että hyppäksenomaisesti ilmeisesti saastuneiden elintarvikkeiden välityksellä. Vuodesta 2014 lähtien ASF on levinnyt EU:n alueella, EU:n koillisissa ja itäisissä osissa. Vuonna 2018 tapahtui ASF:n hyppäksenomainen leviäminen Belgiaan. Vuonna 2018 ASF:ää löytyi Kiinasta. Tautia on nyt levinnyt räjähdysmäisesti eri puolilla Kiinaa ja sen naapurimaissa.

EU:ssakin tautia edelleen esiintyy, ja uusia tapauksia ilmaantuu varsinkin villisioissa. Tauti on kuitenkin saatu rajoitettua ja suljettua tietyille alueille alueellistamisperiaatteiden mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että sikojen ja sikatuotteiden siirroille on rajoituksia niillä alueilla, joissa ASF:ää esiintyy. Alueilla pyritään myös estämään ASF:n siirtyminen villisioista tuotantosikaloihin. On päästy tilanteeseen, jossa ASF leviää EU:n itäisillä alueilla hitaasti. Hävittämisessä on myös onnistuttu: Tšekkiin hyppäksenomaisesti tullut ASF-tartunta villisioissa on saatu hävitettyä. Toimenpiteinä olivat komission suosittelemat alueellistaminen ja villisikapopulaation vähentäminen.

Taudin torjuntaan on aktivoiduttu maailmanlaajuisesti, kun tauti on levinnyt Kiinaan. Maailman eläinterveysjärjestön (OIE) ja YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) yhteistyömekanismi Global Framework for the Progressive Control of Transboundary Animal Diseases (GF-TAD) sekä EU:n Better Training for Safer Food (BTSF) auttavat Kiinassa. GF-TAD:n alla pidettiin huhtikuussa 2019 Ottawassa Kanadassa kokous, jossa Amerikan maat ja Kiina lupasivat voimavaroja ASF:n vastustukseen ja tutkimukseen. Pariisissa toukokuussa 2019 oli OIE:n vuosikokous, jossa yhteistyötä

ASF:n vastustamiseksi vahvistettiin. Myös G7-maiden eläinlääkintäpäälliköt pitivät kokouksen samassa yhteydessä ja vahvistivat yhteistyötä taudin torjunnassa.

Komissio muistutti tilannekatsauksessaan, että ASF:n epidemia EU:ssa on opettanut perusvastustusperiaatteita. Sikaloiden bioturvallisuus ja metsästyshygienia ovat ensiarvoisen tärkeitä. Varsinkin nyt kesäkautena matkustajille ja suurelle yleisölle pitää edelleen tiedottaa siitä, että ASF voi levitä viattoman oloisten ruokatuliaisien ja eväiden mukana. ASF:llä on todettu kaksi vuodenaikaan sidottua tapausten esiintymisien huippukautta. Kesä, jolloin uudet porsaasivat ovat kasvaneet paljon liikkuviksi nuoriksi eläimiksi ja vuodenvaihte, jolloin villisioilla on kiima-aika.

Jäsenmaat suhtautuivat tilannekatsaukseen vakavasti ja pitivät sikaruttoa uhkana sianlihasektorille. Useat jäsenmaat (15 kpl) pitivät puheenvuoron, joissa tukivat komission kehotusta jatkuvaan valppauteen ja tiiviiseen yhteistyöhön taudin torjunnassa sekä bioturvan ylläpitämiseen tilatasolla. Useissa jäsenmaiden puheenvuoroissa korostuivat maiden välisen yhteistyön merkitys, rajavalvonnan lisäämisen tarve, yleisen tietoisuuden lisääminen taudin leviämisen estämisestä, matkustajien informointi, yhteistyön lisääminen metsästäjien, luonnonsuojelijoiden ja viranomaisien kesken. Harmonisoitu lähestymis- ja toimintatapa EU:n sisällä taudin torjunnassa on olennaista onnistumisen kannalta. Villisikojen määrää voisi rajoittaa myös lisäämällä niiden metsästystä. Osa jäsenmaista toi esille myös sikaruton vaikutukset EU:n sianlihan vientiin. Esimerkiksi Filippiinit, eivät enää hyväksy tuontia EU-maista tautiriskin vuoksi. BE pyysi komissiota toimenpiteisiin tilanteeseen puuttumiseksi. Joissakin puheenvuoroissa toivottiin komissiota arvioimaan uudelleen, varsinkin näytteenottokustannusten yhteisrahoituspäätöksiä. Puheenvuoroissa tuli myös esille pelko siitä, että tauti jää pysyvästi villisikapopulaatioon.

Komissio omassa puheenvuorossaan lupasi tehdä kaikkensa, että EU:n kauppakumppanit ymmärtävät ja hyväksyisivät EU:n alueellistamisperiaatteet ja sen mukaiset suoja-alue- ja muut päätökset ja eivätkä siten asettaisi perusteettomia tai yksipuolisia kaupanesteitä EU:sta vietäville sianlihalle ASF:n perusteella. Lisäksi komissio pyrkii tehostamaan ja tukemaan jäsenmaiden tiedotuskampanjoita sikaruton leviämisen estämiseksi ja taudin torjumiseksi.

Neuvosto otti tiedoksi komission tilannekatsauksen asiakirjan 10540/19 mukaisesti sekä siitä käydyn keskustelun.

6. b) Eläinten hyvinvointi kuljetusten aikana korkeissa lämpötiloissa kesäkuukausina (10541/19)

Komissaari Andriukaitis esitti neuvostolle katsauksen ja muistutuksen eläinten hyvinvoinnista kuljetusten aikana korkeissa lämpötiloissa kesäkuukausina sekä kehotuksen huolehtia eläinten hyvinvoinnista kaikin keinoin. Muutama jäsenvaltio, kuten HU on päättänytkin lopettaa eläinkuljetukset kesän ajaksi. Eläimiä kuljetetaan EU:n alueelta suuria määriä Lähi-itään ja Pohjois-Afrikkaan lähinnä teuraaksi. Huonot kuljetusolosuhteet ja ahtaus, erityisesti kuumina kesäkuukausina, aiheuttavat merkittävän eläinsuojeluongelman. Ongelma korostuu maantiekuljetuksissa erityisesti Bulgarian ja Turkin rajalla, jossa eläimet joutuvat odottamaan erittäin kuumissa olosuhteissa rajanylitystä. Merikuljetuksissa ongelmakohtaksi muodostuvat vientisatamat Välimeren alueella, joissa eläimet joutuvat odottamaan pitkään laivausta ilman minkäänlaista suojaa paahteelta.

Eläinten suojelusta kuljetuksen aikana annetussa asetuksessa (EY) N:o 1/2005 (kuljetusasetus) edellytetään, että eläinten hyvinvoinnista huolehditaan kuljetusten aikana, määränpäähän asti. Asetuksen mukaan kuljetusten tulee tapahtua ilman turhia viivytyksiä ja eläimet tulee suojata kuumilta olosuhteilta. Asetus edellyttää ns. reittisuunnitelmia turhien viivytysten välttämiseksi.

Komission auditointien perusteella tiedetään, että jäsenvaltiot ovat toimeenpanneet kuljetusasetuksen hyvin puutteellisesti. Komissaari Andriukaitis on kiinnittänyt jäsenvaltioiden huomion asiaan.

Muutama jäsenvaltio onkin kieltänyt eläinten pitkänmatkan kuljetukset kuumina kesäkuukausina. Suomesta ei kuljeteta eläimiä teuraaksi kyseisiin maihin. Pidemmän aikavälin tavoitteena eläinten sijaan tulisi kuljettaa lihaa.

Useat jäsenmaat pitivät puheenvuoron, joissa tukivat komission kehotusta jatkuvaan valppauteen ja hyvinvoinnista huolehtimiseen. Jotkin maat ovat ottaneet kansallisesti käyttöön tiukempi säädöksiä, kuin mitä EU:n lainsäädäntö edellyttäisi. Joissakin puheenvuoroissa toivottiin komissiota tarkastelemaan harmonisoitua lainsäädäntöä, että se selvästi mahdollistaisi kuljetusten kieltämisen kuumana kautena.

Neuvosto pani merkille komission esittämän katsauksen eläinten hyvinvoinnista kuljetusten aikana korkeissa lämpötiloissa kesäkuukausina sekä aiheesta käydyn keskustelun.

6. c) Tilannekatsaus täytöntöönpanosuunnitelmasta, jonka tavoitteena on lisätä vähäriskisten kasvinsuojeluaineiden saatavuutta ja nopeuttaa integroidun torjunnan täytöntöönpanoa jäsenvaltioissa (10238/19 + COR 1)

Komissio esitteli raportin, jonka mukaan kaikkiin tavoitteisiin ei ole päästy, vaan parantamisen varaa on. Arviointi ei ole tarpeeksi nopeaa. Jäsenvaltioiden tulisi noudattaa samoja sääntöjä, valvontaa ja koulutusta pitää lisätä. Ei-kemiallisia vaihtoehto jakoon – luomu voisi olla yksi ratkaisu. Kestävä tuotanto tarkoittaa kestävää elintarvikeketjua. Ympäristön turvallisuus pitää taata ja pölyttäjien elinot. Jäsenvaltioiden pitää ponnistella enemmän.

PL puolusti kemikaalien roolia tuotannon lisäämisessä ja kasviensuojelussa. Määrä ei ratkaise vaan tuotteet ja niiden turvallisuus. Vuodelta 2017 on tavoite valmisteiden vähentämiseksi. Tarvitaan uusia turvallisempia valmisteita. NL totesi, että paljon on työtä tehtävänä. Kysyi komission pyrkimyksiä. Lisäksi on aloittanut kansallisen ohjelman turvallisemman tuotannon varmistamiseksi. ES prioriteettina kasvinsuojeluaineiden vähentäminen. Työvälineitä on kuitenkin oltava. Maatalouden kestävyyttä on tuettava. Valmisteiden saatavuutta on parannettava. Vähäriskisten aineiden tunnistamisessa on ollut vaikeuksia. Määräaika 120 päivää on ollut vaikea toteuttaa. EL myönsi, että on harjoitettava ympäristöystävällisempää maataloutta. Säädöksiä on muutettava siten, että vähäriskisten aineiden käyttöä voidaan lisätä, mutta myös muiden aineiden käyttö on sallittava. DK haluaa lisää vaihtoehtoja. Mikro-organismien tietovaatimusta on päivitettävä. Viljelijöille tarvitaan vaihtoehtoja. FR yhtyy suunnitelman tavoitteisiin. Bioturvallisuutta on parannettava. Vaarallisempia tuotteita on poistettava markkinoilta. Suurin haaste on maanviljelijöiden opettaminen uusien aineiden käyttäjäksi. On asetettava määrällinen tavoite. Kasvinsuojeluaineiden käyttöä on vähennettävä 50 prosentilla. SK kertasi vähäriskisten osuutta kokonaismarkkinoista. Uusia tuotteita tulee markkinoille. Vähäriskisten aineiden hintaa ei saa nostaa korkeaksi. Tukee komission tavoitteita. SI tukee vähäriskisten aineiden käytön lisäämistä. Ongelmana on riittävän kasvinsuojelun taso. Tarvitaan lisää tutkimusta. HR haluaa vähäriskisten priorisointia rekisteröinnissä. Integroitu torjunta on hyvällä mallilla. Rahoitus ja koulutus ovat kunnossa. BG tukee vähäriskisten aineiden käyttöä. On aloittanut kustannusten alentamiseen. Lisätoimia tarvitaan. Yhteiset mekanismit ovat tärkeitä. Tämä on huomioita myös CAP-uudistuksessa.

KOM kertoi vielä, että vähäriskisten hakemukset ovat lisääntyneet. Arvioinnin nopeus tuo etuja. Se motivoi kehittämään uusi valmisteita. Viljelijät tarvitsevat tukea ja neuvontaa. Integroidun viljelyn järjestelmiä on kehitettävä. Riskejä on vähennettävä.

6. d) Visegrad-ryhmän (Tsekin, Unkarin, Puolan ja Slovakian), Bulgarian, Kroatian, Viron, Latvian, Liettuan, Romanian ja Slovenian maatalousministerien ja tutkimusministerien

yhteinen lausuma BIOEAST-aloitteen tulevasta roolista Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yhteydessä (10907/19)

Slovakia esitteli julkilausuman Visegrad-ryhmän, Bulgarian, Kroatian, Viron, Latvian, Liettuan ja Slovenian puolesta. Maa painotti BIOEAST-aloitteen monialaisuutta, teemat ovat käsitelleet mm. biotalouteen siirtymistä ja biomassan arvoketjuja. Slovakia kiitti komissiota tuesta ja muita BIOEAST-aloitteessa mukana olleita maita. Lisäksi Slovakia toivoi lisää tukea komissiolta aloitteen jatkamiseksi.

Komissio lupasi puheenvuorossaan tukensa BIOEAST-aloitteelle. Aloite on kattamaan 11 jäsenvaltiota ja se on kehittynyt kunnianhimoiseksi visioksi. Komissio tukee 3 miljoonalla tätä aloitetta, se ei kuitenkaan kata kaikkia kustannuksia.

Puheenjohtaja kertoi Helsingissä pidetystä biotalouskonferenssista, joka oli yksi puheenjohtajakauden päätapahtumia. Lisäksi puheenjohtaja mainitsi tavoitteesta valmistella neuvoston päätelmät biotaloudesta marraskuun kilpailukykyneuvostoon ja kutsui jäsenmaita mukaan päätelmien aktiiviseen valmisteluun.

6. e) EU:n ja Mercosurin kauppasopimuksen sisältö (10995/19)

Puheenjohtaja avasi keskustelun toteamalla, että se suhtautuu avoimesti keskusteluun tästä tärkeästä kysymyksestä. Kaikki ovat tietoisia EU:n ja Mercosurin sopimuksen suuresta taloudellisesta potentiaalista, joka ulottuu maatalouden lisäksi monille muillekin aloille. Maatalous- ja kalastusneuvosto on todennut, että kansainvälisten kauppasopimusten on oltava tasapainoisia ja otettava huomioon herkkyydet aloilla, joita sopimukset koskevat.

Komissio kertoi puheenvuorossaan, että sopimusta tulisi arvioida kokonaisuutena eikä vain maatalouden osalta. Mercosur-sopimus on merkittävä geopoliittinen sopimus ja se tarjoaa paljon etuja ja mahdollisuuksia etenkin hedelmille sekä maitotuotteille mutta myös herkkiä tuotteita riittää. Sopimusneuvotteluissa on jouduttu myös joustamaan maataloustuotteiden kohdalla, vaikka EU-maiden etuja on puolustettu. Herkillä tuotteilla - kuten naudan ja siipikarjan lihalla, etanolilla, hunajalla ja sokerilla - on rajatut pääsymahdollisuudet EU:n markkinoille. Herkille tuotteille on tuontikiintiöitä, jotka nousevat asteittain ja lisäksi EU voi ottaa käyttöön väliaikaisia toimenpiteitä vaikeissa markkinatilanteissa, kuten suojalausekkeita. EU tarjoaa maataloussektorille 1 miljardin euron tukipaketin sopeutumista varten. EU:n eläinten hyvinvointistandardit ja muut normit ovat voimassa myös Mercosur-maista tuotavien tuotteiden kohdalla. Ilmasto- ja ympäristöasiat on myös huomioitu sopimuksessa. Komissio kertoi, että EU vastaa tuontilisenssien myöntämisestä sekä Mercosur-maiden teurastamoiden hyväksynnästä. Mercosur-sopimuksen valmistelu kestää vielä 2-3 vuotta.

Jäsenmaiden puheenvuoroissa korostuivat viljelijöiden toimeentuloon ja kilpailutilanteeseen liittyvät huolenaiheet. Jäsenmaille oli tärkeää, että vaatimukset maataloustuotteille olisivat samat niin EU-maissa kuin Mercosur-maissa. Muutamat maat pitivät sopimusta epärealistisena maataloussektorin kannalta ja useat maat halusivat sopimuksesta vaikutusten arvioinnin. Lisäksi epäilyksiä herätti Mercosur-maiden kyky noudattaa eläinten hyvinvointiin ja elintarviketurvallisuuteen liittyviä sääntöjä ja ympäristövaatimuksia tuotannossa. Samoin sademetsien metsitystä koskevaa valvontaa ei pidetty uskottavana. Lisätietoa pyydettiin yleisesti komission luvatusista tukipaketeista ja markkinoita suojaavista suojalausekkeista. Jäsenmaat pitivät tärkeänä tuotetietojen luotettavuutta kuluttajien kannalta.

Muutamilta jäsenmailta tuli myös myönteisiä puheenvuoroja, joissa tuotiin esiin sopimuksen antamat mahdollisuudet EU:n maataloustuotteiden vientiin. Useassa puheenvuorossa pyydettiin komissiolta päivitystä tutkimukseen kansainvälisen kaupan kumulatiivisista vaikutuksista.

Puheenjohtaja päätti keskustelun toteamalla, että maatalous- ja kalastusneuvostoa pidetään ajan tasalla kansainvälisistä kauppakysymyksistä.

6. f) Afrikan unionin ja Euroopan unionin maatalousministerien kolmas kokous (Rooma, 21. kesäkuuta 2019) (10894/19)

Komissaari Hogan kertoi AU:n ja EU:n maatalousministerien kokouksen tuloksista ja kiitteli Romaniaa asian valmistelutyöstä. Komissaari totesi, että kokous oli menestys. Kokouksessa oli 400 korkeantason edustajaa, joista 27 oli ministereitä. Kokous oli hyödyllinen edesauttamaan AU-EU työn edistymistä. Poliittinen julistus oli ensimmäinen AU:n ja EU:n välillä solmittu julistus. Työ rakentuu Task Force Rural African suositusten pohjalta ja on osa uutta Afrikka-Eurooppa allianssia.

Julistukseen liittyi myös toiminta-agenda (*engl. action agenda*), jota viedään eteenpäin tulevassa työssä ja komissaari kannusti ministereitä edistämään EU:n sitoutumista Afrikan maatalouden ja maaseudun kehitykseen. Toiminta-agendaan sisältyy aloitteet mm. LEADER-Afrikasta ja maantieteellisten merkintöjen strategiasta. Lisäksi agendalla edistetään maatalousyriyten kumppanuuksia (*engl. agri-business platform*).

Komissaari totesi lopuksi, että he perustavat korkean tason työryhmän, joka toimeenpanee toiminta-agendaa. Työryhmään tulee 6 afrikkalaista ja 6 eurooppalaista jäsentä ministeriöistä, pankkisektorilta, elintarvikektorilta ja kansalaisjärjestöistä. Kutsut lähetetään syksyllä.

Muutama jäsenmaa käytti puheenvuoron. Puheenvuoroissa kiiteltiin onnistuneesta ministeritapaamisesta. Muutama maa ilmaisi kiinnostuksensa olla mukana seurantatyöryhmässä. Ministerit korostivat, kuinka tärkeää kumppanuuteen perustavan yhteistyön edistäminen on. Se auttaa myös väestönkasvun ongelmissa ja ilmastonmuutoksen torjunnassa. FR viittasi puheenvuorossaan YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestön (FAO) pääjohtajan valintaan. Valinta tehtiin FAO:n konferenssissa, joka järjestettiin AU-EU kokouksen jälkeen Roomassa. FR kiitti kaikkia ministereitä, jotka tukivat FR ehdokasta FAO johtoon. FR kiitti, että EU oli niin yhtenä rintamana ehdokkaan takana, mutta totesi, että jatkossa EU:n tulisi organisoitua vieläkin paremmin.

6. g) Japonica-riisin EU:hun tuonnin kasvu (11137/19)

IT esitteli taustapaperinsa asiasta. Kun suojalauseke Kambodžasta ja Myanmarista tuotavasta Indica-riisistä otettiin käyttöön, Japonica-riisin tuonti näistä maista on merkittävästi kasvanut ja IT on kohdannut markkinaongelmia. Japonica-lajikkeella on korvattu Indica-riisin tuontia. Suurin osa EU-maan tuotannosta on Japonica-riisiä ja IT mukaan Japonica-riisin kulutus on rajallisempaa kuin Indica-riisin. IT pyysi komissiota vakavasti harkitsemaan tutkintaa Myanmarin Japonica-riisin tuonnille erityisesti sen laadun osalta. IT pyysi komissiota myös harkitsemaan tullien uudelleen käyttöönottoa.

Jäsenmaista riisintuottajamaat käyttivät puheenvuorot ja tukivat Italiaa. Kaikki korostivat olevansa huolissaan lisääntyvästä tuonnista ja pyysivät komissiota harkitsemaan toimia. Maat korostivat, että riisin kasvatusta on tärkeää eurooppalaisille viljelijöille.

Komissaari Hogan totesi, että komissio on täysin tietoinen tilanteesta. Komissaari kuitenkin korosti, että kyseessä on kauppapolitiikan mekanismi. Komission mukaan suojamekanismi toimii hyvin sinänsä. Tällä hetkellä ei kuitenkaan ole riittäviä todisteita suojamekanismin käyttöön otolle.

Istunnon lopuksi puheenjohtaja tiedotti, että syyskuun maatalous- ja kalastusneuvoston kokous on peruttu. Seuraava kokous on epävirallinen maatalousministereiden kokous Helsingissä. Sen aiheena on viljelijöiden rooli ilmastotoimissa ja hiilensidonnassa. Istunnon jälkeen puheenjohtajamaa järjesti puheenjohtajakauden avajaisvastaanoton jäsenmaille.

Suomen edustajat
 Ministeri Leppä, ea Säkkinen, Kaila, Niemelä, Hirvonen, Laitinen, Väisänen MMM; Kentala-Lehtonen VNK; Kivimäki, Valonen, Heinonen, Kytölä, Fallenius, Hörman, Rönty, Hemberg EUE

Asiakirjat
 Mainittu asiakohdittain

Liitteet

Viite

Asiasanat	jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18), maatalouden erityiskomitea, maatalous, maatalous- ja kalastusneuvosto
Hoitaa	MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, EVIRA, MAVI, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM